

Ungdommens planprogram 2024

Vedtatt på fylkesting for ungdom 7. april 2024

DEL 1 VISJON OG VERDIAR

VISJON

Fylkesting for ungdom Vestland – der ungdom blir høyrd

VERDIAR

Likeverd

Nyskapande

Involverande

DEL 2 MÅL FOR PERIODEN

Kultur, idrett og inkludering

Fylkesting for ungdom Vestland meiner at

1. VU skal legge opp til to obligatoriske kulturelle tilbod som alle klassar skal delta på i løpet av eit år.
2. VU skal jobbe for at ungdommar i økonomisk vanskelegstilte familiar lettare skal kunne delta på fritidsaktivitetar, på lik linje med andre.
3. VU skal arbeide for variasjon i idretts- og kulturtilbod lokalt i kommunane
4. VU skal arbeide for gaming som eit lågterskeltilbod i fylket.
5. VU skal vera med å jobba for å få store nasjonale og internasjonale idrettsarrangement til Vestland.
6. VU skal oppretthalde samarbeidet med DKS om kulturtilbodet i den vidaregåande skulen, og foreslå at produksjonen skal handle om samfunnsaktuelle tema, og at det skal vere mogleg å kome med respons i ettertid.
7. VU skal arbeide for at kulturskulen blir oppretthaldt og forbetra.
8. VU skal arbeide for at alle bibliotek skal kunne tilby tenesta utstyrsbibliotek.
9. VU skal arbeide for å innføre ordninga med sjølvbetente bibliotek i fylkeskommunen.
10. VU skal arbeide for å etablere fleire og betre møteplassar for ungdom.
11. VU skal arbeide for at det blir oppretta eit fritidskort for ungdom i Vestland fylkeskommune.
12. VU skal arbeide for ei prøveordning med fadderordning for innføringsklasser.
13. VU skal arbeide for en kampanje fokusert på inkludering i lagidrett for aldersgrupper der prestasjon og nivå fører til at mange ungdom sluttar med idrett.
14. VU skal arbeide for at ungdommar skal kunne søke om midlar for å lettare kunne danne sine egne ungdomsklubbar, idrettslag eller organisasjonar.
15. VU skal arbeida for å ivareta urfolk og andre minoritetar sine interesser i Vestland
16. VU skal arbeide med fokus på inkludering av alle fritidsaktivitetar, til dømes musikk, gaming, teikning eller anna.
17. VU skal arbeide for at kommunane prøver å lage ein arena der ungdom kan ytre sine meiningar. Til dømes debatt på biblioteka.
18. VU skal arbeida for eit fylke med plass til, og mogleheitar for alle, uansett kjønn, legning, alder etc.
19. Alle kommunar bør ha ei oversikt eller ein kalender med hendingar og tilbod for unge.
20. VU skal arbeide for å fremje og auke midlar til dei mindre kjente fritidsaktivitetane i distrikta.

Fylkesting for ungdom Vestland fylkeskommune

21. VU skal arbeida for å fremje bruk av nynorsk som ein representasjon av kultur rundt målform.
22. VU skal arbeida for at tilbodet Open hall, og uformelle møteplassar skal vera eit tilbod for ungdommar i heile fylket.
23. VU ynskjer at idrettsanlegg som til dømes fotballbane blir oppretthaldt til lovleg standard.
24. VU skal jobbe for at fleire kommunar i fylket skal ta inspirasjon frå gloppenmodellen i integreringsprosessane.
25. VU skal arbeide for eit meir inkluderande arbeidsliv, som alle kan ta del i.

Næring, plan og innovasjon

Fylkesting for ungdom Vestland meiner at

1. VU skal arbeide for å minske matsvinn i Vestland, til dømes ved å sørge for at brukbar mat som ikkje kan bli seld blir gitt til relevante føremål.
2. VU skal arbeide for fleire lærlingplassar, særskilt i framtidsretta og innovative bedrifter.
3. VU skal arbeide for at Vestland fylkeskommune har fokus på berekraftig utvikling.
4. VU skal arbeide for meir fornybar energi i fylket, særleg er utbetringa av vasskraft, solkraft og kjernekraft viktig.
5. VU skal arbeide for at vindmølleutbygging i fylket må ivareta miljøomsyn og vere lokalt forankra.
6. VU skal arbeide for at ei låneordning for unge entreprenørar vert oppretta.
7. VU skal arbeide for å leggje til rette for at ungdom i vidaregåandeskule-alder skal ha moglegheit til deltidsjobb.
8. VU skal arbeide for at Ungjobb skal verte innført i alle kommunane i Vestland fylke.
9. VU skal arbeide for at ungdom lettare skal kunne få seg sommarjobb.
10. VU skal arbeide for at Vestland fylke har gode ordningar for unge som ynskjer å drive med etablerarskap og næringsutvikling i heile fylket, ikkje berre i dei store byane.
11. VU skal arbeide for å optimalisere vasskraftindustrien i Vestland.
12. VU skal arbeide for at Vestland fylkeskommune skal sette krav til bruk av lærlingar i anbod som fylket lyser ut.
13. VU skal arbeide for ei oversikt over deltidsjobbar og sommarjobbar for ungdom i heile fylket.
14. VU skal arbeide for meir vern av myr og andre sårbare naturområder.
15. VU skal arbeide for at Vestland fylkeskommune skal legge til rette for at ein kan få lærlingplassar i utlandet
16. VU skal arbeide med å fremje karbonfangst og -lagring
17. VU skal arbeide for at alle vidaregåande skular i Vestland skal legge til rette for ungdomsbedrifter.
18. VU skal jobbe for at det blir forska meir på kjernekraft.
19. VU skal arbeide for god arealutnytting.
20. VU skal arbeide for å unngå nedbygging av matjord.
21. VU skal arbeide for å styrke samfunnssikkerheit og beredskap.
22. VU skal sjå på moglegheiter for å ta i bruk KI.
23. VU skal arbeide for ei haldningsendring hos arbeidsgjevarar når det gjeld å tilsette yngre ungdommar som ynskjer sommarjobb eller deltidsjobb.
24. VU skal jobbe for å etablere små vindturbinar og solcellepanel på allereie etablerte industriområde.

Fylkesting for ungdom
Vestland fylkeskommune

Opplæring og kompetanse

Fylkesting for ungdom Vestland meiner at

1. VU skal arbeide for betre symjeopplæring i skulen for heile fylket.
2. VU skal jobba for at vidaregåande skoler har meir oppdatert kompetanse om psykiske helseplager og nevrodivergens, til dømes ADHD, autisme, og dysleksi.
3. VU skal arbeide for ei inntaksordning i fylket som sikrar at elevar får søke på skular dei ynskjer, men ha rett til å gå på ein nærskule.
4. VU skal arbeide for at fråfallet i den vidaregåande skulen skal være mindre enn 15% ved å utbreie alternative utdanningstilbod som til dømes produksjonsskular.
5. VU skal arbeide for eit større fokus på psykisk helse i skulen, og for at psykiske helsetenester skal være meir kjende og lettare tilgjengeleg
6. VU skal jobbe for at ungdom som treng det skal ha moglegheit til å snakke med ein kvalifisert helsearbeidar.
7. VU skal arbeide for å styrke midlar til å forbetre helsetenesta på vidaregåande skule, helst frå ung alder.
8. VU skal arbeide for å opprette fleire linjer ved vidaregåande skular som har yrkesfag med idrettstilpassing. Dette gjennom m.a. dialog med idrettsutøvarar og fylkeskommunen, og forlengje studietida over tre år i staden for to, slik at ein får nok tid til trening, restitusjon, samlingar og liknande.
9. VU skal jobbe for å lage eit minimumskrav om tal nynorsktimar for dei som skal ha nynorsk som sidemål. VU skal jobbe for at nynorskundervisninga startar tidleg.
10. VU skal arbeide for å betre seksualundervisninga. Gjennom blant anna å ta temaet opp i media, med fylkespolitikararar og engasjerte ungdomsråd til å krevje meir frå grunnskulen.
11. VU skal arbeide for ei fråværsgrænse på 15% med gratis legerklæring og fråtrekk av dokumentert fråvær.
12. VU skal arbeida for å bevare og forbetra skulefrukost på alle vidaregåande skular i Vestland.
13. VU skal arbeide for å lage og fremje alternative utdanningsløp, til dømes praktisk utdanning, jobb osv.
14. VU skal arbeide for opprettinga av eigen budsjettpost i fylkesbudsjettet tileigna ekstraløyvingar til innkjøp av skulebøker på begge målformer.
15. VU skal arbeide for at alle elevar skal ha tilgang på skule psykolog, ein sosialpedagogisk rådgivartjeneste med minst eitt årsverk på kvar skule og ein helsesjukepleiar i 100% stilling som skal være open og lett tilgjengeleg.
16. VU skal arbeide for at rådgjevartjenesta skal ha eit årsverk per skule.
17. VU skal arbeide for at alle skular, i samråd med elevråd, skal tilsette miljøarbeidarar.
18. VU skal arbeide for å gjere det meir attraktivt å ta den vidaregåande opplæringa ein ynskjer ved å bruke dei digitale moglegheitene
19. VU krev at vi gjev slepp på tanken om at læraren og læreboka er dei einaste kjeldene til kunnskap, og at digital og moderne læremiddel må brukast på måtar som fremjar læringa.
20. VU skal arbeide for at elevar som må bu borte i samband med vidaregåande opplæring skal motta stipend som dekkjer levkostnader fullt. Stipendet skal også justerast i tråd med prisstigning.
21. VU skal arbeide for at produksjonsskular skal få auka status i heile fylket og fremje ulik alternativ til utdanning. For eksempel fagbrev ved å jobbe 5 år i bedrift og privateksamnen.

Fylkeking for ungdom Vestland fylkeskommune

22. VU skal arbeide for en fráværsgrense på 15% med gratis legeerklæring og fråtrekk av dokumentert frávær.
23. VU skal arbeide for å oppretthalde tilbod om gratis mensprodukt på vidaregåande skular.
24. VU skal arbeide for at vidaregåande skular arrangerer open skule.
25. VU skal samarbeide med interesseorganisasjonar for elevar som eit tiltak for å betra elevane sine tilhøve.
26. VU skal arbeide for å ha 1 kontaktlærer per 15 elevar i vidaregåande skule.
27. VU skal jobbe for at fráværsgrensa i 2 timars fag skal aukast slik at det ikkje er like enkelt å overgå 10% regelen.
28. VU skal arbeide for at alle som går yrkesfag skal få tilbod om lærlingplass.
29. VU skal arbeide for at alle som er tilsett som lærar på vidaregåande skule helst skal ha pedagogisk utdanning.
30. VU skal arbeide med å sikre at stipend og andre ordningar dekkjer dei reelle utgiftene som kjem ved å gå på dei ulike linjene. F.eks MK, KDA, og andre yrkesretta linjer.
31. VU skal arbeida for at fleire vidaregåande skular skal oppretta og tilby TAF-ordninga i Vestland fylke.
32. VU skal arbeide for at elev-og lærlingombud og mobbeombud skal få fleire ressursar.
33. VU skal arbeide for at elevar skal lære meir om økonomi og god helse på vidaregåande skule.
34. VU skal arbeide for at elevar på studieførebuande linjer skal få moglegheit til utplassering i minst to veker i løpet av eit skuleår dersom dei ynskjer det, på ein utplasseringsplass som er relevant for elevens programfag.
35. VU skal arbeide for fleire ordningar for leksehjelp på vidaregåande skole etter skoletid.
36. VU skal arbeide for at det blir lettare og meir attraktivt for unge å velje utradisjonelle yrker og utdanningar.
37. VU skal arbeide for innføring av mappevurdering som eit alternativ til eksamen.
38. VU skal arbeide for innføring av mappevurdering som eit alternativ til eksamen.
39. VU skal arbeide for at studieforbereidande fag skal ha same moglegheit til hospitering eller praksisarbeid i yrker i nærområde eller i kommunen som yrkesfag.
40. VU skal jobbe for at elevar som droppar ut av vidaregåande opplæring skal få oppfølging frå fylkeskommunen. Der fylkeskommunen skal ha som intensjon å få vedkommande inn i eit utdanningsløp eller finne ein alternativ veg til studiekompetanse/fagbrev.
41. VU meiner at alle skular skal ha ei felles portal, skulane kan sjølv velge kva, men det må være den same for heile skulen.
42. VU skal arbeide for bruk av KI-assisterte læremiddel i skulen,, til dømes Khanmigo.
43. VU skal arbeide for å betre tilbod på påbygg på yrkesfag i distriktet.
44. VU skal arbeide for at fráværsgrensa vert auka ut i frå antal timer ein har i faget.
45. VU skal arbeide for å gje elevar gratis tannlegetilbod til dei er ferdige med vidaregåande.
46. VU skal arbeide for at det berre blir kjøpt inn lærebøker som er tilgjengelege på både bokmål og nynorsk målform.
47. VU skal arbeide for at avtalen som gir elevar i Sveio, Etne, Stord, Ullensvang, Bømlo og Kvinnherad rett til å gå på skule i Rogaland.
48. VU skal arbeide for at TAF/YSK-utdanningsløpa blir opprettheldt.

Fylkesting for ungdom Vestland fylkeskommune

49. VU ynskjer betre oppfølging av ungdommar som slit med visdomstenner, og generelt ungdommar sin tannpleie.
50. VU skal jobbe for at all opplæring av flyktningar i Vestland fylke skal finne stad på nynorsk.
51. VU vil arbeide for at stipendet til VGS-elevar skal dekkje innkjøp av datamaskin.
52. VU meiner at alle skular på Vestlandet skal være haldbare under alle vêrforhold.
53. VU skal arbeide for fleire miljøarbeidarar for å avlasta læraren.
54. VU skal jobbe for at alle ungdommar på VGS skal få opplæring i å skrive jobbsøknad og CV.
55. VU skal styrke midlar til å forbetre helseteneste på vidaregåande skule, slik at elever skal ha tilgang på skulepsykolog, ei sosialpedagogisk rådgjevarteneste med minst eit årsverk på kvar skule og ein helsesjukepleiar i 100% stilling som skal være opne og lett tilgjengeleg.

Samferdsel og mobilitet

Fylkesting for ungdom Vestland meiner at

1. VU skal arbeide for fleire bussavgangar i distriktet
2. VU skal samarbeide tett med selskap som utøver kollektivtilbodet i Vestland fylke, samt fylkeskommunen for å sørge for at kollektivtilbodet passar særleg skuletider og fritidsaktivitetar.
3. VU skal arbeide for at ungdomsbilletten til Skyss skal vere tilgjengeleg for ungdomskuleelevar.
4. VU skal arbeide for betre ras- og trafiksikring i Vestland fylkeskommune.
5. VU skal arbeide for at alle typar kollektivtransport (tog, båt ekspressbuss o.l.) skal vere omfatta av ungdomskort. Dette må gjelde på alle stopp og linjer innanfor fylkesgrensa.
6. VU skal arbeide for at fylkeskommunen legg til rette for at skulekort skal gjelde på ekspressbussar.
7. VU skal arbeide for hyppigare avgangar på buss mellom dei store regionsentera i fylket, samt regionsenter utanfor fylket som er viktige for grensekommunar.
8. VU skal arbeide for at ungdomsbilletten skal bli ei nasjonal ordning.
9. VU skal arbeide for utbygging av sykkelveggar samt legge til rette for sykkelutleige i både bygder og byar.
10. VU skal arbeide for å få alternative transporttilbod i distrikta.
11. VU skal arbeide for å få moglegheit for lading på all kollektiv transport i Vestland fylke.
12. VU skal arbeida for at det skal byggast bybaneforbindelse til tettstader rundt Bergen.
13. VU skal arbeida for å gjere det lettare å bu i distrikta med betre kollektivtransport, betre gangveggar og trafikktryggleik.
14. VU skal jobbe for å få søppelspann på alle busstopp.
15. VU skal jobbe for betre korrespondanse mellom alle kollektivtilbod i fylket.
16. VU skal arbeide for betre kollektivtransport mellom øysamfunna og fastland.
17. VU skal arbeide for å i størst mogleg grad oppnå total universell utforming i heile fylket.
18. VU skal arbeide for å kunne ha alternative tidsperiodar på ungdomskortet frå de noverande 30 dagane.
19. VU skal arbeide for at fleire kommunar tilbyr gratis kollektivtransport for ungdom.
20. VU skal arbeide for realisering Hordfast-prosjektet, og "Ferjefri E39"
21. VU skal arbeide for å tillate reklamefinansiering på Skyss sine køyretøy, og øyremarka inntektene frå dette til lågare billettprisar og/eller fleire avgangar.
22. VU skal jobbe for å prioritere oppgradering og tunnel på vegstrekninga E39 mellom Breim og Sandane.

Eigen organisasjon

Fylkesting for ungdom Vestland meiner at

1. Eigen organisasjon skal arbeide for å ha jamleg kontakt med dei ulike ungdomsråda i fylket. Dei skal prøve å ha kontakt med VGS, og fremje engasjement innan ungdomsråd.
2. I VU og på FFU skal alle føle seg velkomne og trygge på å sei si meining.
3. VU skal presentere relevante saker på sosiale medium jamleg gjennom året.
4. Sitjande VU skal sørge for en god og informativ overlapp med kommande VU, både generelt og i dei ulike utvala.
5. VU skal være en aktiv pådrivar i arbeidsgrupper for oppretting av nasjonalt ungdomsråd.
6. VU skal ha ei Facebook-gruppe med representantar frå alle ungdomsråda i fylket.
7. VU skal arbeide for tett samband med relevante ungdomsorganisasjonar og vere synlege der andre ungdomsparti er synlege, som for eksempel å stå på stands og arrangere debatter.
8. VU skal arbeide for å fremje FFU sine saker i media.
9. VU skal sende representantar til utvalsmøta når det er oppe saker som er relevante for ungdom.
10. VU skal arbeide med å gje ungdomsråda i fylket ein eigen kontaktperson i VU, og hjelpe ungdomsråda med rådgjeving og oppfølging.
11. VU skal arbeide for å lage reklame- eller informasjonsfilm som opplyser om VU sitt arbeid i ulike relevante medium. Filmen skal delast med ungdomsråda i fylket.
12. VU skal presentere seg for alle ungdomsråd i Vestland og sørge for kontinuerleg kontakt med råda.
13. VU skal arbeide for at fleire regionråd skal ha eigne ungdomsråd
14. VU skal arbeide for at ungdomsråd får kjennskap til ulike høyringar i fylket slik at råda kan sende inn høyringsuttaler.
15. VU skal arbeide med å hjelpe ungdomsråd i kommunane som treng bistand i større saker. Terskelen skal vere låg.
16. VU skal arbeide med å lage informasjonsplakat som kan henge på skular rundt om i Vestland fylke som formidlar VU sitt formål.
17. VU skal prioritere arbeid for å fremje eit mangfald av identitetar, til dømes ved å delta på pride-parader.
18. VU skal arbeide for å styrke eigen økonomi.
19. VU skal ha promoteringsartiklar til alle medlemene.
20. VU skal vitje samlingane til elevråda i Hordaland og Sogn og Fjordane.
21. VU skal jobbe for at alle ungdomsråda i fylket blir representerte på fylkesting for ungdom.
22. VU skal sende ut informasjonsskriv per mail til alle ungdomsråd i fylket minimum 2 gonger i året som inneheldt mellom anna informasjon om VU og kva dei arbeider med.